«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сынып 7	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	**Табиғи ресурстардың жіктелуі**			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.5.1.1 -табиғи ресурстарды жіктейді 7.5.1.2 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстардың таралу заңдылықтарын талдайды			
Сабақтың мақсаты	- Табиғи ресурстардың жіктелуі, негізгі кен орындары туралы біледі,оларды картадан көрсетеді. -Табиғи ресурстарды игерумен байланысты туындаған мәселелерді шешу бойынша топ ішінде жұмыс істей алады.			
Бағалау критериіі	- Табиғи ресурстарды жіктелуін біледі. - Табиғи ресурстардың таралу заңдылықтарын себебін анықтайды. - Негізгі кен орындарды картадан анықтайды, көрсете біледі. - Табиғи ресурстарды игеру заңдылықтарын біледі. - Жергілікті жердің табиғи ресурстарының компоненттерін анықтайды.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	**. Ұйымдастыру. (Амандасу, түгендеу)** **Қызығушылықты ояту кезеңі.** Оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттыру мақсатында суреттер арқылы сабақтың тақырыбын ашып аламыз. (*Бұл өз кезегінде оқушыларға сабаққа деген қызығушылығын оятып, өз ойларын білдіруіне мүмкіндік*	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап	Қол шапалақ	Слайд 6-7 Дидактикалық материалдар №1

	береді). Суреттерге қатысты қойылатын сұрақтар: ➢ Суреттерден нені көріп тұрмыз? ➢ Барлық суреттерге ортақ қандай тақырып болуы мүмкін? Тақырыпты ашқаннан кейін сабақтың оқу мақсатын оқушылармен бірге түсіндіреміз. **Миға шабуыл:** ❖ Табиғат байлығы дегеніміз не? ❖ Табиғат байлығының қандай түрлері бар?(түрлерін жай ғана атап шығады. Мысалы, су, мұнай, газ, көмір, темір, т.б.)	орындайды		
Ортасы	Адам күрделі «табиғат-қоғам» жүйесінің бір бқлігіне жатады.Қоғамның материалдық,мәдени,тағы да басқа мұқтаждығын қанағаттандыру үшін қазіргі кезеңде немесе болашақта қолданылатын табиғи ортаның	Слайдта көрсетілген	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі	Слайдар

<table>
<tr>
<td></td>
<td>құрауыштары мен табиғи құбылыстары табиғи ресурстар деп аталады.Оларға атмосфералық ауа,су,топырақ,кен байлықтары,күн радиациясы,ауа райы,өсімдіктер мен жануарлар әлемі,жер қабатындағы жылу энергиясы,т.б. жатады.

Табиғ ресурстар әртүрлі жолмен жіктеледі: қол жетерлікке (іске асатын немесе нақтылы және потенциалды),пайда болуына (табиғи,антропогендік), химиялық табиғатына (органикалық,минералдық),көздері мен орналасуы (жер,су,кен,өсімдіктер,орман),қолдану міндетіне (өнеркәсіптік, ғылми, эстетикалық,рекреациалық),пайдалану өрісіне (энергетикалық,шикізат,тамақ) байланысты.Ресурстар сонымен қатар бастапқы (тікелей табиғаттан алынатын) және қосымша материалдық (әртүрлі өндіріс салаларының утилдеуге жататын қосалқы өнімдері) болып та бөлінеді.

Таусылуына байланысты табиғи ресурстар сарқылатын және сарқылмайтын болып екіге бөлінеді.
Сыныппен жұмыс: Оқушылардың әрқайсысы өздері айтқан табиғат ресурстарын әртүрлі топтарға жіктейді де, сыныппен ортаға салып сызбанұсқаларымен бөліседі. (Бұл оқушылардың жинақтау,сыни ойлау дағдысын дамытуға көмектеседі) Осы тапсырманың қорытындысы ретінде төмендегі кестелерді ұсынамыз:
<table>
<tr><th>Сарқылатын</th><th>Сарқылмайтын</th></tr>
<tr><td>Қалпына келетін</td><td>Ғарыштық</td></tr>
<tr><td>Қалпына келмейтін</td><td>Су, жел энергиясы, ауа массалары</td></tr>
</table>

Бағалау: Оқушылар бір-бірінің жауаптарын осы бағалау критерийі арқылы бағалайды. (Бұл тапсырма оқушылардың есте сақтауына әсер етеді. Бұл оқушыларда сыни ойлау, талдау дағдысын дамытуға мүмкіндік береді.)
Топтық жұмыс.</td>
<td>ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген</td>
<td>бағалау</td>
<td>Ашық сұрап-жауаптар</td>
</tr>
</table>

	Жаңа тақырыпқа оқушыларды кіріктіру шін «Сәйкестікті іздеу» әдісін пайдаланамын. Сөздің және сөздіктердің сәйкестерін анықтау талап етіледі. Топпен жұмыс. Ғарыштық күн сәулесі Сарқылатын Пайдалы қазбалар Сарқылмайтын Су энергиясы Қалпына келетін Топырақ Қалпына келмейтін Жел энергиясы Жануарлар Өсімдік Су Жер Минералдық Биологиялық • **<u>1топ</u> – Сарқылатын ресурстар** • **<u>2топ</u> – Сарқылмайтын ресурстар** • **<u>3топ</u> – Қалпына келетін ресурстар** • **<u>4топ -</u> Қалпына келмейтін ресурстар** Аталған табиғат ресурстарының формалары бойынша осы ресурстардың жер бетінде таралуы және тиімді пайдалануын дәлелдеңіз. Әр топ постер қорғайды. ***Сергіту сәті: «Шаттық шеңбер»*** (оқушылар 1,2 реттік сан арқылы санап, шеңбер құрып, екі шеңбер бір – біріне пайдалы қазбалар атауы арқылы тілек айту. Мысалы: Алтындай жарқырап журе беріңіздер. Күмістей күлімдеңіздер.Темірдей мықты болыңыздар деген сияқты) **4. «Мағынаны таны әдісі ». Жұптық жұмыс:** *(Бұл тапсырмада жұптарды 1,2, сандар арқылы санап, бөлуге болады. Тапсырманың мақсаты-жоғарыдағы кестеде көрсетілген оқу мақсаты мен қолдану, талдау, сыни ойлау дағдыларын дамыту.)* Оқушылар тақтада ілулі тұрған суреттерді таңдап алу арқылы төмендегі критерийлер бойынша жұмыс жасайды: ❖ Ресурстың аты;	сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	**ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімім төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары** **ҚБ**: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау	

❖ Жаратылысы бойынша қай топқа кіреді?
❖ Өндірілетін жері (ірі бассейндері);
❖ Қолданылуы (қай салада);
❖ Кескін картаға таралу аймақтарын түсіру;
❖ Неліктен дәл сол жерде кездеседі?
❖ Ол ресурс сіздің өлкеңізде кездеседі ме?

Дәптерге осы ресурстың кретерийлеріне қатысты 7 сөйлемнен тұратын қорытынды жазу. (Жоғары-7, орташа-5 төмен-2 деңгей)

Ұсынылатын суреттегі ресурстар:

❖ Мұнай;
❖ Көмір (тас көмір);
❖ Темір;
❖ Табиғи газ;
❖ Мыс;
❖ Алмаз;

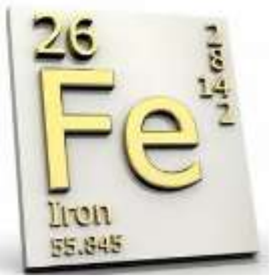

Р\с	Бағалау критерийі

1.	Табиғи ресурстардың таралу заңдылықтарын талдайды (жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде)
2.	Табиғи ресурстардың шоғырлануын картада көрсетеді
3	Табиғат ресурстарының өндірілетін орындарын анықтайды.
4	Табиғат ресурстарының тиімді пайдалануын анықттайды.

Бағалау: Әр жұп бір- бірін бағалау критерийі арқылы бағалайды.

Қорытынды: Әр табиғат ресурсының таралуына географиялық орналасуы, сол жердің климаты, табиғат жағдайы, жерінің геологиялық құрылымы, жер бедері ж.т.б. факторлар әсер етеді.

5.Төмендегі кесте арқылы оқушылар жаңа тақырып бойынша ойларын жинақтайды.

Табиғат ресурстары классификациясы					
Су	Жер	Биологиялық	Рекреациялық	Агроклиматтық	Минералды

<table>
<tr><td></td><td><table><tr><td>Дүниежүзілік мұхит.Теңіздер.Көлдер.ӨзендерМұздықтар Батпақтар.Жер асты сулары</td><td>Топырақ.Егістік жерлер.Шабындық жерлер</td><td>Өсімдіктер дүниесі Жануарлар дүниесі</td><td>Жағажайда Тауда, Санаторийлерде демалу арқылы денсаулықты қалпына келтіру</td><td>Күн радиациясы, Температура, Ылғалдылық, Жел т.б.</td><td>Жердің қойнауынан алынатын пайдалы қазбалар.</td></tr></table></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Сабақтыңсоңы</td><td>Рефлексия. Оқушылар қиық қағаздарға жазып береді.
Сабақта маған не пайдалы болды?
Сабақта маған не қызықты болды?
Сабақта маған не қиын болды?</td><td>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</td><td></td><td>Рефлексия парағы</td></tr>
</table>

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып
Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	Табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемалар.			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.5.1.4 - жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды талдап, шешу жолдарын ұсынады			
Сабақтың мақсаты	**Барлық оқушылар**: Табиғи ресурстарды игеруде туындайтын проблемалармен танысады **Басым бөлігі**: Табиғи ресурстардың түрлеріне байланысты игеру мен пайдалану барысында туындаған проблемаларды топтастырады. **Кейбір оқушылар**: Табиғи ресурстарды тиімді және тиімсіз игеру айырмашылықтарын көрсетіп тиісінше туындаған проблемалардың шешу жолдарын ұсынады			
Бағалау критериіі	Табиғи ресурстарды игеруде туындайтын мәселелерді атайды және шешу жолдарын ұсынады			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	***Қызығушылықты ояту кезеңі.*** *Оқушылардың ойын сабаққа шоғырландыру.* Алдын ала қима қағаздарға жазылған От, Су, Күн, Ай суреттері мен атауларын оқушыларға таратып беремін. Қолдарыңыздағы қима қағаздағы сөздерді оқып, бір-бірлеріңізді тауып, топ құрасыздар(қима қағазда көңіл күйді көтеретін сөздер жазылады және олар әр түсте болады). Оқушылар түстер бойынша отыруы мүмкін. *Ей, замандас! Ең алдымен досыңды ұқ,*	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	дидактикалық материалдар.

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Досың жер, су, мөлдір ауа, өсімдік
Ала жүріп осылардың сыйлығын
Осыларды қорлау деген не сұмдық
Жер ешкімге жазбайды деп арызды,
Барың сарқып ала беру парыз ба?
Жоқ замандас әр ұрпаққа туған жер
Не берсе де беретіні қарызға- деген өлең жолдарынан жаңа сабақтың тақырыбын ашамыз.

(М)Оқушыларды сабақ мақсатымен, тапсырмалармен және бағалау критерийлерімен таныстырамын.</td>
<td></td>
<td></td>
<td>Интерактивт
і тақ</td>
</tr>
<tr>
<td>Ортасы</td>
<td>; Мағынаны тану кезеңі.
1-тапсырма. «Ойлан. Жұптас. Ойыңмен бөліс арқылы жұптық жұмыс
№1 Мәтінмен жұмыс.
Сұрақтары:
Пайдалы қазбалар өндірісінде адамдардың денсаулығы мен өмірі үшін қандай қаупі бар; Биологиялық ресурстарды қалай болса солай жинаудың соңы неге әкеп соқтырады; Қоршаған ортаның ластануы; Ландшафтың өзгеруі; озон қабатының бұзылуы жұптасып сипаттама беру.
Табиғат ресурстарын игеру жолдарын қысқаша түсіндіремін.

<table>
<tr><td>Бағалау кретериі</td><td>Дескрипторлар</td></tr>
<tr><td>Табиғат ресуртарды игеруге жолдарын суреттеу.</td><td>-Анықтымасын айтады;
-Табиғат ресурстарды игеружолдарын суреттейді.
-Табиғи ресурстардың игеру ошақтарын картадан көрсетеді;</td></tr>
</table></td>
<td>Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды
Жұп бойынша
Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді

Слайдта көрсетілген</td>
<td>Смаликтер арқылы
ҚБ өзін өзі бағалау</td>
<td>http://ikitap.k
z/audiobook/
5189-
kerqula_atty_
kendebaj/518
9-
kerqula_atty_
kendebaj
аудиокітап
Алты томдық «</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

Бағалау: Мадақтау, кері байланыс,күн суретін бойынша бағалаймын.
2-тапсырма «Стоп-кадр» әдісі.
Интербелсенді тақтадан табиғат ресурстарды игеруге байланысты туындаған проблемалар туралы бейнеролик қарайды (алдын ала топтарға ескертіп қоямын 1-ші тоқтаған кез ол 1-топқа, ал 2-ші екінші топқа).
Бейнеролик көрсетіліп болған соң топтар өзара талқыға салады. Ортаға шығып қорғайды.

<table>
<tr><td>Бағалау критериі</td><td>Дескрипторлар</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Табиғат ресурстарды игеруге байланысты туындаған проблемалар туралы талқылайды.</td><td>-Табиғат ресурстарын игергенде пайда болатын проблемаларды атайды</td></tr>
<tr><td>-Ол проблемаларды қай мемлекетте орналасқанын картадан, атластан тауып көрсетеді;</td></tr>
<tr><td>-Проблемалардың адам өміріне зиянын анықтайды;</td></tr>
</table>

Бағалау: Мадақтау, басбармақ тәсілі, кері байланыс беремін.
3-тапсырма.«Қар кесегі» әдісі.
Топтар арасында пайдалы қазбаларды игеруде туындайтын мәселелердің шешу жолын ұсыныңыздар. Жұмыс постерде орындалады Топтар бір-
</td>
<td>ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген</td>
<td>ҚБ «Бәрекелді, әттеген-ай»

Бағалау парақшасын толтырады.

ҚБ Бағдаршам</td>
<td></td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
бірімен ақпарат алмасады.
1-топ. Үлкен қалалардың ластануы.
2-топ.Озон қабатының бұзылуы.
3-топ. Биоәртүрліліктің азаюы.
4-топ. Шөлейттену.
<table>
<tr><td>Бағалау критериі</td><td>Дескрипторлар</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Табиғат ресурстарды игеруге байланысты проблемалардың шешу жолдарын жасап шығарады.</td><td>-Мәселеге қатысты пікірін айтады.</td></tr>
<tr><td>-Мәселені шешу жолын көрсетеді.</td></tr>
<tr><td>-Дәлелдемесін жасайды.</td></tr>
<tr><td>-Қорытынды жасайды.</td></tr>
</table>
Бағалау: Кері байланыс, бағдаршам әдісімен бағалаймын.
4-тапсырма «Kahoot» ойыны
(Бұл ойында алдын ала құрастырылған сұрақтарға оқушылардың қолдарындағы смартфон, гаджеттер арқылы тіркеліп, жауап береді. Осы ойын барысында оқушылардың бүгінгі тақырыпты қаншалықты түсінгендігі, меңгергендігін анықтай аламыз.

</td>
<td>сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

Бағалау кретериі	Дескрипторлар
Жаңа технология қолдану арқылы бүгінгі тақырып бойынша сұрақтарға жауап беру.	*-тапсырма бойынша сұраққа жауап бере алады*
	-уақытқа жауап беруді үйренеді
	-СТО жауап береді

Кері байланыс сұрақтары:

1.Жұмыс барысында жеке-дара орындау тапсырманың орындалуына қалай әсер етті?

- *Жұмыстың тиімділігін одан әрі арттыруға көмектесті;*
- *Жұмыстың жақсы жүруіне кедергі болды;*
- *Жеке орындау тапсырманы нақты орындауға мүмкіндік бермеді;*

Бағалау:*Өзін-өзі бағалайд*

Жеке тапсырмалар

1-тапсырма: «*Атаулар кестесі*» (терминологиямен жұмыс) берілген терминдерге сипаттама беріп анықтамасын жазады

Терминдер	Анықтамасы	Маңызы
Техника		
Технология		
Биологиялық ресурстар		
Су ресурстары		
Жер ресурстары		

Критерий	Дескриптор
Терминдермен жұмыс	-Терминдердің анықтамасын біледі ; -Терминдердің маңызын сипаттай алады.

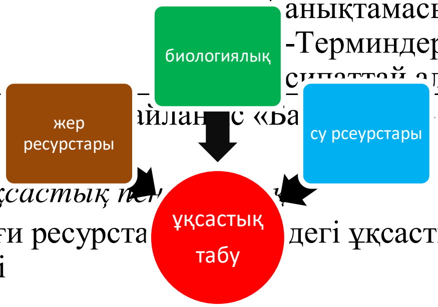

...айлан... с «Ба...

2-тапсырма: «*Ұқсастық пе...*

Табиғи ресурста... дегі ұқсастық пен даралықты ажырата біледі

Бағалау критерийі	Дескрипторлар
Табиғи ресурстарды игерудегі ұқсастық пен даралықты ажырату	Табиғи ресурстардың игерудің ұқсастығын біледі
	Табиғи ресурстарды игерудегі даралықты ажырата біледі

1. Тапсырма: «Сен қалай ойлайсың...?»

Пайдалы қазбаларды игеру қоршаған ортаға зиян келтірмеу қажет. Бұл мәселенің алдын алу үшін не істеу керек?

Бағалау критерийі

Бағалау критерийі	Дескрипторлар
Табиғи ресурстарды игеруге байланысты проблемаларды топтастырып, шешу жолдарын қарастыру	Мәселеге қатысты пікірі
	Мәселені шешу жолын креативті жазу арқылы баяндау
	Дәлелдемесі

Сабақтыңсоңы	**Білімді бекіту:** **«Серпілген сауал» әдісі** бойынша оқушылар бір-біріне доп лақтыра отырып сұрақтар қояды.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері		Рефлексия парағы

	Кері байланыс: **Оқушыларға рефлексия парағын ұсынамын.Сабақ барысында алған білімдері туралы кері байланыс жазады.** **«3.2.1.»** 3 факт 2 көзқарас 1 тұжырым 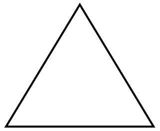 .	байланыс жасайды.		

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	Көлік инфрақұрылымы			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.5.2.1 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде көлік инфрақұрылымының элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді			
Сабақтың мақсаты	**Барлық оқушылар**: -Көлікке сипаттама бере алады, инфроқұрылым элементтерін анықтайды. **Оқушылардың басым бөлігі**: -Көлік инфроқұрылымының элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді. **Кейбір оқушылар**: - Көлік инфроқұрылымының таралуын картасхемада және қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде көрсетеді			
Бағалау критериіі	Білу-Көліктің негізгі түрлері және инфроқұрылым ұғымымен танысады. Түсіну-Көлік жолдары жұмысының тиімділігін анықтайды Қолдану-Көлік жүйесінің жолаушылар және жүк айналымын анықтап, қазақстанның теміржол сызбасын кескін картаға түсіреді.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	Ұйымдастыру кезеңі Сыныптың ахуалын қалыптастыру	Оқушы өз жұбын табады	Қол шапалақ	Ұялы телефон

	«Мен............» деген ойды жалғастыру **«Мозайка»** әдісі арқылы 3-топқа бөлу 1-топ 2-топ 3-топ Үй тапсырмасын «Сұрақты ұстап ал», «Кім көп біледі?» арқылы сұрақтар беру: 1. Табиғи ресурс нешеге бөлінеді? 2. Сарқылатын ресурсты ата? 3. Қалпына келетін ресурсқан нелер жатады? 4. Күн энергиясы,жел қандай ресурсқа жатады? 5. Ресурс дегеніміз не? 6. Табиғи ресурстарды игеруменбайланысты проблемаларды ата? 7. Ресурспен қамтамасыз етілу, утилизация, рекультивация дегеніміз не? 8. Келесі ұғымды қалай түсінесіңдер: «табиғи ресурстарды игеру «терең және «көлденең» жүргізіледі»? Осындай жолмен игеру жүргізілетін аудандарға немесе елдерге мысал келтіріңдер. **Қошеметтеу** Таратқан мозайканың артында тапсырмалар берілген 1-топ: Суретке қарап мағынасын түсіндір, тақырыбын аш 2-топ: суретке қарап қандай қызмет атқарып жатыр, ол қандай мағынаны білдіреді? 3-топ: суретке қарап, мағынасын түсіндір **1-топ Көлік** **2-топ Инфроқұрылым** **3-топ Құрылым** Сабақтың тақырыбы ашылады, бүгінгі сабақтың тақырыбы «**Көлік**	Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды		Және интернет желілері Кітап

	инфроқұрылымы».			
Ортасы	Ежелгі заманнан келе жатқан көлікке негізінен жегін малы мен мініс малы: түйе, жылқы, қашыр, құлан, есек, сиыр, бұғы, ит, т.б. жатады. Әрбір көлік малының тұрмыстық-шаруашылық жұмыстарда қолданылуы оның табиғи ерекшеліктеріне байланысты болды. Қазіргі кезде де мініс малы – автомобиль, трактор бара алмайтын жерлерде көлік ретінде пайдаланылады. Қазақстанда теміржол, автомобиль, әуе, ішкі су көлігін, құбыр желісін қамтитын және жеткілікті дәрежеде дамыған көлік жүйесі қалыптасқан. Қазақстан көлігі республика халық шаруашылығының салалық кешендерінің (аграрлық-өнеркәсіптік, отын-энергетикалық, кен-металлургиялық, құрылыс кешендері мен басқа да кешендердің) қалыптасуын ескере отырып дамытылған, ол экономика салалары мен өндіріс түрлерінің ғана емес, аумақтық кешендердің де өзара байланысын қамтамасыз етеді. Көліктің барлық түрлері республикада өткен ғасырдың 70-80 жылдары неғұрлым серпінді қарқынмен дамыды. 90-жылдары ТМД елдерінде басталған экономикалық құлдырау көліктің барлық түрлерінде тасымал көлемінің жалпы төмендеуіне соқтырды. Тасымал көлемінің тұрақталып, өсуі 1999 жылдың аяғынан басталды. 2000 ж. көліктің барлық түрлері бойынша жүк айналымының үлесі теміржол көлігінде –63%, өзен көлігінде –0,02%, автомобиль көлігінде –12%, әуе көлігінде –0,02%, құбыр желісінде –25%. Су көлігі – көлік жүйесінің ажырамас бөлігі. Ол мұнай мен мұнай өнімдерін, ағаш пен құрылыс материалдарын жаппай тасымалдауға тиімді. Оның көліктің басқа түрлерімен, ең алдымен, теміржол көлігімен «тоғысатын» өзіндік ерекшелігі бар, яғни кемелерден вагондарға және керісінше вагондардан кемелерге тиеу мүмкіндігі зор. Бүгінгі таңда су көлігі Қазақстанда өзен және теңіз көліктеріне бөлінеді. Өзен көлігі кеме қатынайтын өзендерге (Жайық, Ертіс, Сырдария, Есіл, Іле, Қаратал өзендеріне, Балқаш көліне); теңіз көлігі Каспий теңізі алабына қызмет	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	Слайдар Ашық сұрап-жауаптар

<table>
<tr>
<td></td>
<td>көрсетеді. Темір жол көлігі – республиканың көлік кешеніндегі маңызды қатынас құралы, көлік инфрақұрылымындағы басты буын
Бейнежазба арқылы көлік түрлері және оның маңызын тыңдау.

1. Тапсырма Мәтінмен жұмыс. Бірлескен оқу әдісі.

Постер құру.

І-топ. Құрлық көлігі
ІІ- топ. Су көлігі
ІІІ-топ. Әуе көлігі
<table>
<tr><td>Бағалау критерийі</td><td>Дескрипторлар</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Көлік түрлерін сипаттайды</td><td>Көлік түрлерінің ерекшеліктерін маңызын айтады.</td></tr>
<tr><td>Көліктердің бағытын көрсетеді.</td></tr>
<tr><td>Қазақстанның көлігінің болашағына бағыт жасайды.</td></tr>
</table>
.

Қалыптастырушы бағалау: Топтар бір- бірін "Отшашу "әдісі арқылы бағалайды

2-тапсырма: Кескін картамен жұмыс (Жеке жұмыс)
"Жадына сақта" әдісі (Жеке тұлғаға бағытталған әдіс)</td>
<td>Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</td>
<td>ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімім төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау</td>
<td></td>
</tr>
</table>

Жеке жұмыс.

1. Қазақстанның көлік дәліздерін кескін картаға түсіру.
2. Еуропа, Орталық Азия, Американың көлік жүйесінің тығыздығын анықта.

Бағалау критериі	Дескрипторлар
1.Қазақстандағы көлік түрлерінің даму бағытын біледі.	Қазақстанның көлік дәліздерін кескін картаға түсіреді. 1. Еуропа-Кавказ 2. Солтүстік-оңтүстік 3. Транс Азиялык солтүстік 4. Транс Азиялык оңтүстік 5. Транс Азиялық орталық
2.Дүние жүзілік көлік желісінің жиілігін анықтайды	Картамен жұмыс жасау арқылы дәлелдемелер көрсетеді 1. Еуропа 2. Орталық Азия 3. Америка

Қалыптастырушы бағалау: Мұғалім оқушыларды «Фигуралар» арқылы бағалайды.

Көлік инфрақұрылым элементтерін берілген сызбаны толтырыңыз.

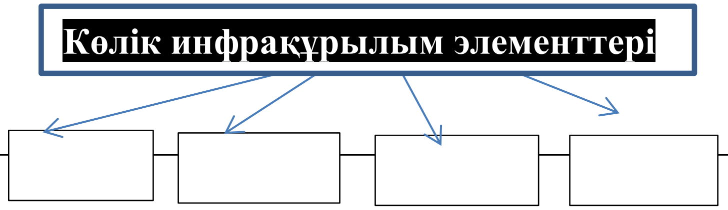

Бағалау критерийі	Дескриптор
Көлік инфрақұрылымының элементтерін анықта.	Көлік түрлерін атай алады.
	Көлік инфрақұрылымы терминінің мағынасын айта алады.
	Көлік инфрақұрылымына мысал келтіре алады
	Көлік инфрақұрылымының элементтерін атай алады.

Көлік инфрақұрылымының элементтерін анықта тапсырмасы бойынша оқушылардың алған білімін жинақтау мақсатында ***«Ұшқыш ұшақ» әдісін*** қолданамын. Ұшақты оқушыға ұшыра отырып сұрақтар беремін. Қателескен оқушыларды дер кезінде бір-біріне кері байланыс айтқызып, қателерін түзетіп, бір-бірін бағалатамын. Өзімнің тарапымнан оқушыларды ынталандыру мақсатында әр тапсырма сайын ұпай ретінде қағаздан арнайы жасалған көлік түрлерін үлестіріп отырамын.

ІІ-тапсырма. Оқулық мәтіні бойынша Көлік түрлерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтаңыз.
Оқыту формасы: Жұптық жұмыс.
Әдіс-тәсіл: «Ой қозғау» әдісі
1-қадам. «Ой қозғау» әдісі арқылы тапсырманы орындау. Көлік инфрақұрылымының адам үшін пайдасы мен зияны қандай?
2-қадам.

Оқулықтағы мәтінді оқи отырып тақырыпқа түсінік беріңіз;

3 **қадам:** Көлік инфрақұрылымының маңызын қорытындылап, тұжырым жасаңыз

Бағалау критерийі	**Дескриптор**
Көлік инфрақұрылымының маңызын атайды.	Көліктің адам үшін пайдасын атайды.
	Көліктің адам үшін зиянды тұстарын анықтайды.
	Көлік инфрақұрылымының маңызын түсіндіре алады.

Тапсырманы пысықтау және оқушылардың меңгеру деңгейін анықтау үшін **«Ашық микрофон»** әдісін ұйымдастырамын. Ұпай ретінде қағаздан арнайы жасалған көлік түрлерін үлестіремін.

ІІІ-тапсырма: Үлестірме материалдары арқылы Қазақстандағы көлік инфрақұрылымының элементтерін сипаттаңыз.

Оқыту формасы: жеке жұмыс

Әдіс-тәсіл: кескін картамен жұмыс, «Суреттер сыры неде?» әдісі

1қадам

1. Үлестірме материалдары арқылы Қазақстандағы көлік инфрақұрылымының түрлерін атап шығыңыз.

2-қадам. Суретте бейнелеген элемент көлік инфра-құрылымының қандай түріне жататынын анықтаңыз.

Осы көлік инфрақұрылымының түрі Қазақстан экономикасының дамуында

<table>
<tr>
<td></td>
<td>қандай маңызды рөл атқаратынына баға беріңіз.

3-қадам
1. Кескін картада суретте көрсетілген көрсетілген көлік инфрақұрылымын Қазақстанның қай қаласында орналасқанын анықтаңыз
<table>
<tr><th>Бағалау критерийі</th><th>Дескриптор</th></tr>
<tr><td rowspan="4">Қазақстандағы көлік инфрақұрылымының маңызын түсінеді.</td><td>Қазақстандағы көлік инфрақұрылымының түрлерін атайды</td></tr>
<tr><td>Суретте бейнелеген элемент көлік инфрақұрылымының қандай түріне жатады анықтайды</td></tr>
<tr><td>Қазақстандағы көлік инфрақұрылымы түрлерін анықтайды</td></tr>
<tr><td>Көлік инфрақұрылымының Қазақстан бойынша орналасуын түсінеді.</td></tr>
</table>
" Мен саған сен маған "әдісімен сұрақ қою арқылы бір бірін бағалайды. Ұпай ретінде қағаздан арнайы жасалған көлік түрлерін үлестіремін.</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы</td>
<td>Кері байланыс "Бес саусақ" әдісі
1. Бас бармақ-басты мәселе. Бүгінгі сабақта ең құнды мәселе қандай болды?
2. Балалы үйрек - бірлесу. Мен топта қалай жұмыс жасадым?Кімге көмектестім?Кімге риза болдым?</td>
<td>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына</td>
<td></td>
<td>Рефлексия парағы</td>
</tr>
</table>

	3. Ортан терек - ойлау. Мен бүгін қандай білім мен тәжірибе алдым?4 4. Шылдыр шүмек - ынайлық. Сабақ маған ұнады ма? Неліктен? 5. Кішкентай бөбек - көңіл күй ахуалы. Мен сабақта өзімді қалайша сезіндім? 	байланысты кері байланыс жасайды.		

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	**Әлеуметтік инфрақұрылым.**
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.5.2.2 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде әлеуметтік инфрақұрылым элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді
Сабақтың мақсаты	1. Барлығы: әлеуметтік инфрақұрылым салаларын талқылау 2. Басымы: әлеуметтік инфрақұрылым салаларына кесте құру 3. Кейбірі: Еліміздің әлеуметтік инфрақұрылым саласының дамуын бағалау
Бағалау критериіі	1. Әлеуметтік инфрақұрылым салаларын атап, талқылайды. 2. Әлеуметтік инфрақұрылым салаларына кесте құрады. 3. Әлеуметтік инфрақұрылым салаларын байланыстырады. 4. Әлеуметтік инфрақұрылым саласының біздің өміріміздегі маңыздылығын бағалайды.

Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	. *Ұйымдастыру кезеңінде оқушылардың назарын сабаққа аудару.* *-Көпір тапсырмалар арқылы алдыңғы білімді еске түсіру.* *- "Ой қозғау-үш сұрақ" тәсілі бойынша өткен сабақтағы термин сөздерді еске түсіру.*	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды		http://bestreferat.kz/extra_rkd/show/59

	 Бұл күнтізбелер *нені білдіреді?* *Түркістан қаласының апта бойындағы ауа температурасы* 		«Кіру билеттері»	

	*Қызығушылығы мен зейінін шоғырландыру мақсатында "**Мюнстерберг"** әдісі арқылы сабақ тақырыбын ашу ұсынылады:* *Ыоукптоуткшщ**әлеуметтік**шоукпи**нфрақұрылым**ытпа* - *Білім министрі-* - *Қорғаныс министрі* - *Туризм министрі* *Мәдениет және спорт*			
Ортасы	Мәтінді оқып шығады. Сурет арқылы әлеуметтік инфрақұрылым салаларын атайды. Артығын тап» әдісін пайдалана отырып, инфрақұрылым салаларын атап шығады. 	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	1. Флипчарт, фломастер

<table>
<tr>
<td></td>
<td>

<table>
<tr><td>Критерий</td><td>Дескриптор</td></tr>
<tr><td>Мәтінді оқып шығады. Сурет</td><td>- оқиды</td></tr>
</table></td>
<td>Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</td>
<td>ҚБ «Бәрекелді, әттеген-ай»

Бағалау парақшасын толтырады.</td>
<td></td>
</tr>
</table>

арқылы әлеуметтік инфрақұрылым салаларын атайды.	- суретпен жұмыс жасайды - салаларды ажыратады - инфрақұрылым салаларын біледі - талкылайды - пікір алмасады

Бағалау: мадақтау, А деңгейдегі оқушыларға жетістіктері мен қателіктерін дер кезінде түзетіп отыру үшін жазбаша түрде кері байланыс жасаймын.

2. Әлеуметтік инфрақұрылым салаларына кесте құрады (Спорт, музыка, өнер, халыққа қызмет көрсету, коммуналдық қызмет көрсету, денсаулық сақтау т.б). «Тірек-сызба» әдісін пайдаланамын.

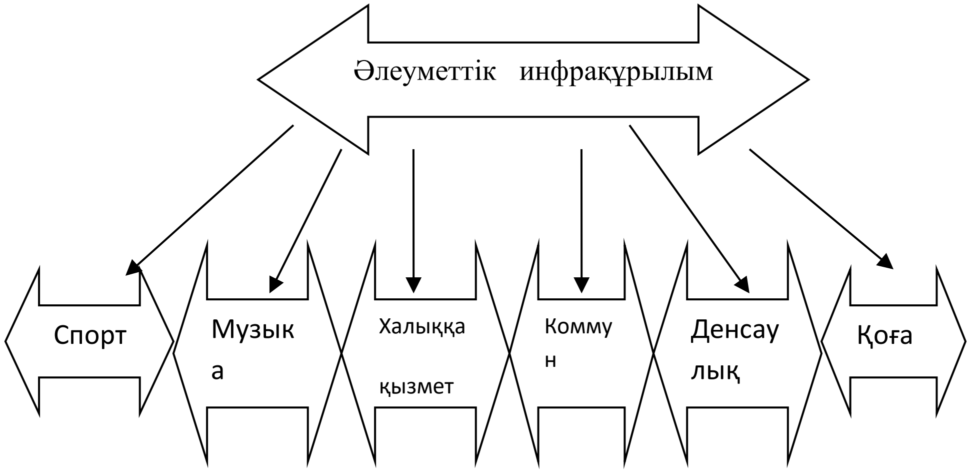

Критерий	Дескриптор
Әлеуметтік инфрақұрылым	- мәтінді оқиды

ҚБ
Бағдаршам

салаларына кесте құрады	- салаларды ажыратады - пікір алмасады - кесте құрады - ақылдасады

Бағалау: Оқушыларды мадақтау, «бағдаршам» тәсілімен бағалаймын.

3. «Көшбасшы» әдісін қолдана отырып, әлеуметтік инфрақұрылым салаларын бір-бірімен байланыстырып, жоба қорғайды.

Критерий	Дескриптор
Әлеуметтік инфрақұрылым салаларын бір-бірімен байланыстырып, жоба қорғайды.	- топта талқылайды - слайд жасайды - жобаны қорғайды - көшбасшылық қабілет дамиды

Бағалау: «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі арқылы бағалау, кері байланыс жасаймын.

4. Әлеуметтік инфрақұрылым саласының біздің өміріміздегі маңыздылығын бағалайды. Осы саланы дамыту мақсатында өз ойларын айтып, пікірталасады. Ол үшін «Мен саған, сен маған» әдісін пайдаланамын.

Критерий	Дескриптор
Әлеуметтік инфрақұрылым саласының біздің өміріміздегі маңыздылығын бағалайды	- ақылдасады - артықшылығы мен кемшілігін айтады - өз ойларын айтады - шығармашылық қабілеттері

	артады

Қазақстанның көрікті жерлеріне бейнеролик көрсету.

II. Схемамен жұмыс. ***Инфрақұрылым кешені.***

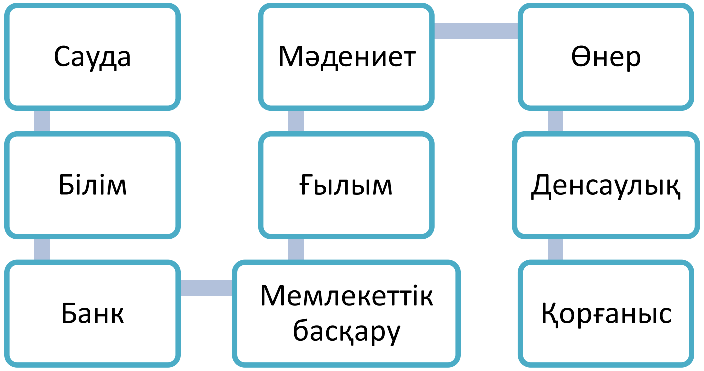

III.Рекреациялық ресурс

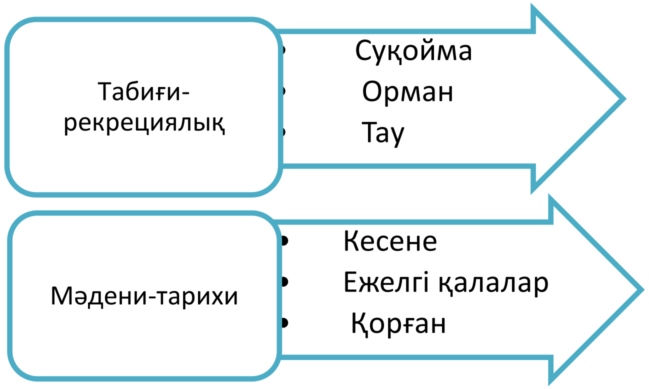

IV.Рекреацияға қажетті жағдай

	• *Жеткілікті қаржы.* • *Рекреациялық ресурс түрлері.* • *Рекреациялық шаруашылық (қонақ үй, демалыс үй, санатория)* ***V. Сұхбат әдісі.*** *"Жасыл ел" бағдарламасы аясында елдің рекреациялық аймақтарының дамуы.* **Бағалау: Мадақтау, кері байланыс жасаймын.**			
Сабақтыңсоңы	**Кері байланыс.** **«Түйін сөз» стратегиясы** 1- қадам: 10 – ға шейін сандар қиындыларын әзірлеймін. 2- қадам: Оқушыларға бір санды таңдауға тиіс екенін түсіндіремін. 3- қадам: Оқушылардың сан мен олардың сабақ туралы ой – пікірлерін ұштастыра айтатынын түсіндіремін. 4 – қадам: Олар бүгінгі сабақта не түсінді? Бүгінгі сабақ қандай жаңалықтарға толы болды? Алдағы сабаққа ұсынысы қандай?Оқушылар осы сұрақтарға жауап береді. Мысалы, **Бір дегенім** – білім. Бүгін меннақыл сөздердің мағынасын ашып,орынды қолдануды білдім. **Екі дегенім**- ертеңге сенім.Осындай нақыл сөздер тұрғанда қазақтың баласы ұлттың тілін,дінін құрметтеп өтеді.Келесі сабақта нақыл сөздерден кітапша жасап әкелсек деген ұсынысым бар.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	**Дүниежүзілік шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп**			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.5.3.1 - ауыл шаруашылық, өнеркәсіп шаруашылық салаларын жіктеу арқылы маңыздылығын түсіндіреді			
Сабақтың мақсаты	Барлығы: Дүниежүзінің шаруашылық салаларын мазмұндау Басымы: Ауыл шаруашылық, өнеркәсіп салаларын жіктеп, кесте бойынша талқылау. Кейбірі: Ауылшаруашылық өнеркәсіп салаларын жоғарғы деңгейде дамыған мемлекеттердің тізімі құру.			
Бағалау критерииі	1.Дүниежүзінің шаруашылық салаларын сипаттайды. 2.Ауылшаруашылық салаларын жіктеу оның маңыздылығын түсінеді. 3.Дүниежүзылыктің ауылшаруашылығы мен өнеркәсіп салалары жақсы дамыған мемлекеттердің тізімін қорғайды. 4.Қазақстан мен дамыған елдер арасындағы қоғам қатынасты бағалау.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	Кіріспе. -Үйымдастыру кезеңі. -Топтарға бөлу; «Евразия». «Африка», «Австралия», «Антарктида»матеріктер аттары жазылған парақшалар арқылы.-Өткен сабақты еске алу. –Жаңа тақырыпты ашу үшін видео ролик көрсету (сурет).	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап	**Қалыптастыр ушы бағалау Кері байланыс**	Ұялы телефон Және интернет желілері

	   -суреттерге қатысты қойылатын сұрақтар;-Суреттерде нені көріп тұрмыз?-Барлық суреттерге ортақ қандай тақырып болуы мумкін?-Тақырыпты ашқаннан сөңсабақты әрі қарай жалғастырамыз. -Мұғалім сабаққа қысқа шолу жасайды.	орындайды		Кітап
Ортасы	**Жаңа тақырыпты түсіндіру.** Тақырыптың түйінді түсініктері және тірек-сызбалар құрастыру. Талқылау. Формативті парағы. Шаруашылық жане оның салалары дегеніміз не? Ауылшаруашылық жане өнеркәсіп немен шұғылданады? 1-тапсырма. Өқулықтан пайдаланып ауыл шаруашылық және өнеркәсіп салаларын іріктеп жаз. –Мәтінмен жұмыс.»Джиксо» әдісі бойынша оқушылар мәтінді оқып топта жұптаса отырып бір-біріне түсіндіреді. «А» оқулықтағы мәтінді оқып шығып,оның мағынасын айтып бер. «В».мәтінді оқып шығып сұрақтар құрастыр. «С»мәтінді оқып шығып өз пікіріңді айт жане дәлелде.	Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді	**Бағалау критерийлер** 1.Ертегідегі негізгі кейіпкерлердің портретін жинақтайды. 2.Кейіпкердің образына қызмет етіп тұрған маңызды әрекеттерін талдайды. 3.Жинақталған ақпараттар	Ашық сұрап-жауаптар

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
<table><tr><td>Критерий</td><td>Дескриптор</td></tr><tr><td>Ауыл шаруашылығы жане өнеркәсіпті іріктейді.</td><td>-ауыл шаруашылық салаларын сипаттайды.
-өнеркәсіп салаларын анықтайды.
-мал шаруашылығын талқылайды.
-өсімдік шаруашылығын баяндайды.
-мәтіндегі жаңа терминдерді дәптерге жазады.</td></tr></table>Бағалау; мадақтаймын, кері байланыс беремін.

2-тапсырма.Ауыл шаруашылық,өнеркәсіп салаларын кластерге сал. «Кім жылдам» әдісі,АКТмен жұмыс.
-Ауыл шаруашылығы жане өнеркәсіпті «Т» кестеге сал.</td>
<td>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай</td>
<td>негізінде кейіпкер образына қатысты өз көзқарасын білдіреді
Дескрипторлар
1.Әр оқушы ертегіден өзіне тиісті кейіпкерлердің портретіне қатысты сөз тіркестері мен сөйлемдерді анықтайды.
2.Әр оқушы кейіпкердің ең маңызды үш әрекетін анықтайды</td>
<td></td>
</tr>
</table>

Мал шаруашылығы	Өсімдік шаруашылығы

Сәйкестендіру тапсырмасы.

-нан,ет тамақ өнеркәсібі
-бетон-цемент құрылыс материалы
-самолет-трактор машына жасау
-қой-жылқы ауыл шаруашылығы
-лак-бояу жеңіл өнеркәсіп
-балық химия өнеркәсібі
-киїм-кешек отын-энергетика өнеркәсібі
-аяқ киїм өндеуші өнеркәсіп
-мұнай-газөндіруші өнеркәсіп
-электр қуаты

Критерий	Дескриптор
Ауыл шаруашылығы және өнеркәсіп салаларын кластерге салады.	-Ауыл шаруашылық салаларын кестеге салады. -Өнеркәсіп салаларын кластерге салады. –Сәйкестендіреді. -Атлас

білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

Бағалау парақшасын толтырады.

ҚБ
Бағдаршам

	картадан өнеркәсіп орталықтарын табады.

Бағалау; мадақтаймын.кері байланыс беремін.

3-тапсырма.Өнеркәсіп салаларын кескін картаға түсір.

Критерий	Дескриптор
Өнеркәсіп салаларын кескін картаға түсіреді	-мал шаруашылығы жайылымдарын картадан табады. .-өсімдік шаруашылығының негізгі салаларын картаға белгілейді. -кескін картаға металл өндеу комбинаттарын түсіреді. -балық өндеу орталықтарын картаға түсіреді. -дүниежүзілік ірі машина шығаратын елдерді белгілейді – нан заводтары бар қалаларды белгілейді.

4 тапсырма.Шаруашылық салаларын адам өміріндегі маңыздылығын анықта. «Постер» .әдісімен «Т» кестені толтыр.

Критерий	Дескриптор
Ауыл шаруашылығы жане өнеркәсіп салаларын адам өміріндегі маңыздылығын анықтайды.	-мал шаруашылық салаларын адам өміріндегі маңыздылығыны айтады. –өсімдік шаруашылық өнімдерін маңыздылығын талқылайды.-өнеркәсіп орталықтарында өндірілетін өнімдердің маңыздылығын түсіндіреді. - нан –ет өнімдерінің адам өміріндегі орныны маңыздылығын дәлелдейді. -дәптерге жазады. -балық жане теңіз жануарларын маңыздылығын болжайды.

Бағалау; мадақтаймын.кері байланыс беремін, смайлик

ЖеКЕ ТАПСЫРМА

1-тапсырма. «Конструктор» режимінде «Қазақстанның көлік жүйесі» кестесінің құрылымын жасандар.

1. Құру батырмасын басыңдар.
2. Жаңа кесте терезесінде «Конструктор» режимін таңдандар және «ОК» батырмасын басыңдар.
3. «Конструктор» терезесі пайда болады.
4. Өрістің атауын және түрін таңдандар.
5. Меңзерді өріс атауына қойып, «Түйінді өріс» батырмасын басып, «Қазақстанның көлік жүйесі» өрісін түйінді етіңдер.
6. Кестені «Қазақстанның көлік жүйесі» атауымен сақтап, «ОК» батырмасын басындар. Кестені жабындар. Орындалған тапсырмалар бойынша қорытынды шығарындар, дәптерге жазындар.

Жұптық жұмыс. 2 тапсырма. Жүргізілген сарамандық жолға ұқсас, оқулық мәтінің R сайтын пайдаланып, «Қазақстанның әкімшілік аумақтық бөлінісі» тақырыбында ҚР-сы мәліметтер қорын

Топтық тапсырма:

1 тапсырма. Мәтінді оқи отырып, дүниежүзінің салаларын тірек сызба арқылы жіктеңіз.

Ауылшаруашылық салалары

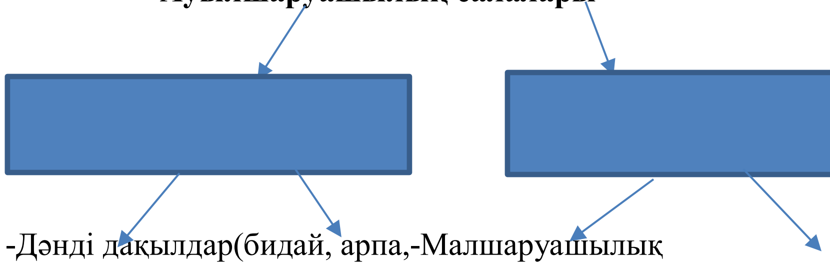

-Дәнді дақылдар(бидай, арпа,-Малшаруашылық
күріш, жүгері,шай,қарақұмық (ірі қара мал өсіру)
т.б.)

критерий	дескриптор
Дүниежүзінің шаруашылық салаларын сипаттайды.	-мәтінді оқиды. -дүниежүзінің шаруашылық

	салаларын жіктейді. -тірек сызба сызады. -топпен жұмыс жасайды. -ойланады. -жазады.

Бағалау: мадақтау, смайлик арқылы бағалаймын,кері байланыс беремін.

2 тапсырма. Венн диаграммасы арқылы мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығын салыстырыңыз.

критерий	дескриптор
Ауылшаруашылық салаларын жіктеу оның маңыздылығын түсінеді.	- ауыл шаруашылық саласын жіктейді -венн диаграммасын сызады -мал және өсімдік шаруашылығының айырмашылығын және ұқсастығын жазады. - түсінеді. -салыстырады

Бағалау: мадақтау, смайлик арқылы бағалаймын,кері байланыс беремін.

<table>
<tr>
<td></td>
<td>3 тапсырма. Әр топ бір мемлекеттің шаруашылық және өнеркәсіп салаласына сипаттама беріп, қорғаңыз.
<table>
<tr><td>критерий</td><td>дескриптор</td></tr>
<tr><td>Дүниежүзінің ауылшаруашылығы мен өнеркәсіп салалары жақсы дамыған мемлекеттердің тізімін қорғайды.</td><td>-шаруашылығы мен өнеркәсібі дамыған мемелекеттерді
-ажыратады.
-атласпен жұмыс жасайды
-ізденеді
-топпен жұмыс істейді
-сурет салады
-жазады</td></tr>
</table>
Бағалау: мадақтау, кері байланыс беремін.

4-тапсырма. Кескін картаға Қазақстаннан экспортталатын немесе импортталатын шаруашылық өнімдерін және өнеркәсіп салаларының шикізаттарын бағыттаушы (стрелка) арқылы кескіндеңіз
<table>
<tr><td>критерий</td><td>дескриптор</td></tr>
<tr><td>Қазақстан мен дамыған елдер арасындағы қоғам қатынасты бағалау.</td><td>- Қазақстанмен тығыз қарым қатынас жасайтын елдерді анықтайды.
-атласпен жұмыс жасайды.
-жеке жұмыс істейді.
-кескін картаға кескіндейді.
-шекараларын сызады
-мемлекеттердің атын жазады.
-бағыттаушымен көрсетеді.</td></tr>
</table>
Бағалау: мадақтау, кері байланыс беремін.</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы</td>
<td>Сабақты қотындылау.
Орындалған жұмыстың қорытындысын жасау. Өзіндік және өзара бағалау.</td>
<td>Бүгінгі сабақтан</td>
<td></td>
<td>Рефлексия</td>
</tr>
</table>

	Жиынтық бағалау. **Үй тапсырмасы.** § 52. 176 бет **Сұрақтар бойынша рефлексия**сы: 1. Жаңадан не білдіңдер? 2. Тақырыпты түсінуде қандай қиындықтар болды? 3. Оқылған материал бойынша қандай қорытынды жасауға болады? Ойтолғаныс «3-2-1» Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат; Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті; Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет Кері байланыс «3 минуттық үзіліс» 1. Маған ұнады 2. Маған қиындық туғызды 3. Мен хабардар болдым 4.Мені таңқалдырды Рефлексия «Екі жұлдыз, бір тілек» - Сабақ уақытында орындаған жұмыстарын бағалау үшін білім алушыларға дескрипторлар арқылы өзін-өзі бағалауды жүргізуді ұсынамын.	түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		парағы

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	Дүниежүзілік шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.6.1.2 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды			
Сабақтың мақсаты	***Барлық оқушылар:*** дүниежүзінің ауылшаруашылық салаларын ерекшеліктерін анықтай біледі. ***Оқушылардың басым бөлігі:*** дүниежүзінің ірі өнеркәсіп салаларын кескін картаға белгілей алады. ***Кейбір оқушылар:*** дүниежүзінің ауылшаруашылық түрлерін жіктей алады.			
Бағалау критериии	Дүниежүзілік ауылшаруашылық ұғымын біледі; Дүниежүзілік ауылшаруашылыққа ерекшеліктерін ажыратады және кескін картаға түсіреді.			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	**Қызығушылықты ояту үшін миға шабуыл.** **Ұйымдастыру кезеңі:** ***Ынтымақтастық атмосфераны қалыптастыру: «Жүректен жүреке» тренинг.*** Оқушыларды топқа бөлу үшін олардың назарын аудару, геометриялық фигуралар арқылы бөлу осылай 2 топқа бөлемін. ***«Еркін микрафон»*** әдісі арқылы оқушылар микрафонды кезектесіп алып сұраққа жауап береді.**Білімді тексеру кезеңі:\топпен жұмыс** Жетістік критерийлерін болжайды;	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	Слайд 6-7 Дидактикалық материалдар №1

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Жетістік критерийлерімен және дескрипторлармен танысады</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Ортасы</td>
<td>Жаңа сабақ: Оқушылар «Экономикалық және өнеркәсіп» бейнероликті көреді алған ақпаратымен топта пікірлерін айтады, тақырыпқа болжам жасайды және басқа топ оқушылармен бөліседі және дәлелдейді.
Тапсырма№1 Топтық жұмыс «Постер жасау» әдісі
1 топ Шаруашылық өнеркәсіп неше салаларға бөлінеді?
2 топ Ауылшаруашылықтың ерекшеліктерін жазу және мысалдар келтіреді.

<table>
<tr><th>Бағалау критерийлері:</th><th></th><th>Дескрипторлар</th></tr>
<tr><td>Өнеркәсіп салалары</td><td>1</td><td>Өнеркәсіп салаларын ажыратып жазады.</td></tr>
<tr><td>Ауылшаруашылық және өнеркәсіп ақпараттарымен жұмыс істей алады</td><td>2</td><td>Ауылшаруашылық маңызын қажетті шикі заттарын және өсіру қажеттілігін жазады.</td></tr>
</table>

Кері байланыс: «Екі жұлдыз, бір тілек» тәсілі арқылы топтар бірін-бірі бағалайды.

Мақсаты: Оқушылардың алған білімдерін бекітеді және қолдану дағдыларын дамытуға бағытталған.
Оқулықпен жұмыс істеу:
Жеке жұмыс: Төмендегі сұрақтарға жауап беріңіз:
а) Дүниежүзілік шаруашылық дегеніміз .....</td>
<td>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі</td>
<td>Смаликтер арқылы
ҚБ өзін өзі бағалау</td>
<td>Слайдар

Ашық сұрап-</td>
</tr>
</table>

ә) Берілген шаруашылық салаларын жіктеңіз және географиялық таралу аймақтарын анықтаңыз. Кесте толтырыңыз.

№	**Шаруашылық салалары**	**Сектор**	**Еңбек саласы**	**Географиялық таралуы**
1	Машина жасау			
2	Ірі қара мал			

Бағалау критерийлері:		***Дескрипторлар***
Шаруашылық салаларын ажыратады, маңыздылығын дәлелдейді	**1**	дүниежүзілік шаруашылықтың анықтамасын береді;
	2	шаруашылық салаларын жіктейді
	3	таралу аймақтарын атайды;

Бағалау оқушылар жұпта бірін-бірі жұлдызша мен бағалайды.

«Жеке жұмыс»
«Ақылды портфель» әдісі
Мақсаты: ауылшаруашылық салаларының аудандары, пайдалану жайлы ойлау, талдау дағдыларын кеңейту. Кейбір оқушылар ауылшаруашылығына байланысты керекті сөздерді тиісті орынға жапсыру.

Шаруашылық	**Аудандары**	**Пайдалануы**
Қой	Батыс Қазақстан	Еті, жүні және терісі
Мүйізді ірі қара	Шығыс Қазақстанда	Еті, сүті,терісі т.б

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімім төмен 2.Орташа 3.Орташадан жоғары 4. Жоғары
ҚБ: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау

жауаптар

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><td>Жылқы</td><td>Атырау</td><td>Сүтінен емдік қасиеті бар</td></tr>
<tr><td>Түйе</td><td>Қызылорда</td><td>Сүтінен шұбат алады</td></tr>
<tr><td>Шошқа</td><td>Солтүстік Қазақстан</td><td>Етті майлы</td></tr>
<tr><td>Марал</td><td>Шығыс Қазақстан</td><td>Мүйізінен құнды дәрі-дәрмек жасалады</td></tr>
<tr><td>Құс</td><td>Оңтүстік Қазақстан</td><td>Жұмыртқа және еті өнімдер алады</td></tr>
<tr><td>Омарта</td><td>Шығыс Қазақстан</td><td>Бал</td></tr>
<tr><td>Жібек</td><td>Оңтүстік Қазақстан</td><td>Жібек талшығы алынады</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Бағалау критерийлері:</th><th>№</th><th>Дескриптор</th></tr>
<tr><td>Шаруашылық салаларын сипаттай отырып, пайдалануға қарай жіктейді.</td><td>1</td><td>Өсімдік шаруашылығының халық үшін маңыздылығын түсіндіреді.</td></tr>
<tr><td>Ауылшаруашылық аудандарын біледі</td><td>2</td><td>Салалардың таралу аймағын жіктей алады</td></tr>
</table>

Бағалау оқушылар бірін-бірі смайлик арқылы бағалайды.
Топтық жұмыс
«Төр көрпе» әдісі (Оқушыларға екі түрлі сткиер беріледі сол стикерге сұрақ жазады, келесі стикерге жауабын жазады) сұрақ-жауап құрастыру.
1. Ауылшаруашылық неше салаларға бөлінеді? (екі салаға олар өсімдікшаруашылығы,малшаруашылғ)
2. Майлы дақылдар (күнбағыс, қыша, рапс, зәйтүн ағашы)
3. Дәнді-дақылдар (бидай, арпа, қара бидай, шай, жүгері)
</td>
<td></td>
<td>«Ауызша мадақтау</td>
<td></td>
</tr>
</table>

	4. **Малға азық дақылдар** (пішен шөп, малға азық тамырлы жемістер) **5.Мал шаруашылығында жылқы және шошқа үшін құнарлы азық** (арпа) **6. Күнбағыс негізгі егістікті алып жатқан облыстарды атандар...** (Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарын алып жатыр) ***Бағалау:*** **Топтар бірін-бірі «Үш шапалақ» тәсілі** *арқылы бағалайды*			
Сабақтыңсоңы	**Рефлексия.** Оқушылар қиық қағаздарға жазып береді. Сабақта маған не пайдалы болды? Сабақта маған не қызықты болды? Сабақта маған не қиын болды?	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

<table>
<tr><td>Сабақтың тақырыбы</td><td colspan="4">Дүниежүзі елдерінің географиялық жағдайы</td></tr>
<tr><td>Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)</td><td colspan="4">7.6.1.1 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді географиялық орнына байланысты топтастырады</td></tr>
<tr><td>Сабақтың мақсаты</td><td colspan="4">Карта бойынша елдердің географиялық орнына сипаттама бере алу, елдің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау,оның қолайлы және қолайсыз жақтарын талқылап айта алады.</td></tr>
<tr><td>Бағалау критерииі</td><td colspan="4">Елдердің геограиялық орналасуын біледі,анықтайды
Елдің географиялық орналасуының қолайлы және қолайсыз жақтарын талқылап айта алады.</td></tr>
<tr><td>Сабақтың кезеңі/ уақыты</td><td>Мұғалімнің әрекеті</td><td>Оқушының әрекеті</td><td>Бағалау</td><td>Ресурстар</td></tr>
<tr><td>Басы</td><td>Оқушылардың назарын шоғырландыру мақсатында:
«Шетелдік амандасу»
Әр елдің амандасу түрлерімен таныстыру арқылы оқуға деген ынталарын арттыру.Әр елдердің амандасу дәстүрінен мағлұмат алу арқылы бір-біріне ықпалдастырып жақындату
Қазақстанда қазақтар қол алысады
Италияда құшақтасады
Бразилияда бір бірінің иығын қағады
Жапонияда басын изейді
Зимбабада арқасымен
Македонияда шынтақпен</td><td>Оқушы өз жұбын табады
Әдіс арқылы қайталау
Сұрақ жауап орындайды</td><td>Қол шапалақ</td><td>дидактикалық материалдар.

Интерактивті тақ</td></tr>
</table>

	Никарагуада иықпен Аустралияда шапалақ ұрады,кейіннен секіреді Қазіргі ұстаздардың міндеті жас ерекшелігіне сай ақыл-ойды дамытудың жоғары деңгейіне жету.Сондай мақсатта «Сен мені білесің бе? Топографиялық тұрғыда жасырылған сурет жұмбақтарын оқушыларға ұсынамын **1-сурет.** Әйгілі орыс жазушысы А.С. Пушкин бейнесіндегі ел (Италия) **2-сурет.**Орамалды әйел ана бейнесіндегі қандай ел бейнеленген? (Португалия,Испания **3-сурет.** Көңіл күйі болмаған адамның бейнесіндегі қандай материк бейнеленген? (Африка) **4-сурет.** Қалпағы бар ер адам бейнесінде қай мемлекет бейнеленген? «Нидерланды) Елдерді атағаннан кейін бүгінгі тақырыбымыз ашылып, бүгінгі сабақтың оқу мақсаттарын анықтайды. Бағалау критерийлерімен танысады Оқушыларға суреттердің кесінділері (мозайка) таратылады. Сол кесінділерді біріктіре отырып топқа бөлінеді. Бразилия. Ресей, Қазақстан және АҚШ Оқушыларға дүниежүзі елдері туралы бейне-ролик көрсетіледі. Сол ролик бойынша:https://www.youtube.com/watch?v=xz1NKNlPivk ➢ Ой пікірлерін айтады, тақырыпқа болжам жасайды; «Ой шақыру» стратегиясы «Мемлекеттің географиялық орны жергілікті халық өмірінде маңызы бар ма? Бүкіл сынып өз ойларын жеткізеді Тірек сызбаны пайдалану.Шаталов әдісін пайдалану,сыни тұрғысында ойланып,сызбаны толтыру Қазақстан			

	Физикалық- географиялық орны 1.Материктегі орны 2.Бас меридиан мен экватордан қашықтығы 3.Мұхитқа қатысы 4.Абсолют биіктігі 5.Шеткі нүктелерінің координаталары Саяси географиялық орны 1.Көрші елдері, олармен саяси экономикалық қатысы 2.Дүниежүзілік мұхитқа қатысы			
Ортасы	***Топтық жұмыс Негізгі мазмұнды түсінуге және бір-бірін тыңдауға үйренеді*** ***«Ирек» стратегиясы.*** Мұндағы басты мақсат –әр оқушы осы тақырыпты түгелдей қамтуында. Әр топ ерекшелігін айтады. ***Бразилия тобына:*** Дүние жүзі елдерінің ішіндегі теңіз деңгейінен биікте орналасқан елдердің физикалық және географиялық орналасуының басымдықтары мен кемшіліктерін анықтау ***Ресей тобына:*** Дүние жүзі елдерінің ішіндегі экваторда орналасқан елдердің физикалық және географиялық орналасуының басымдықтары мен кемшіліктерін анықтау ***«Қазақстан тобына:*** Дүниежүзі елдерінің ішіндегі тропиктік климаттық белдеуде орналасқан елдердің физикалық және географиялық орналасуының басымдықтары мен кемшіліктерін анықтау ***«АҚШ» тобына:*** Дүниежүзі елдерінің ішіндегі қылқан жапырақты ормандар өсетін елдердің физикалық және географиялық орналасуының басымдықтары мен кемшіліктерін анықтау Қабілетті оқушылар презентация дайындайды.Ал қабілеті төмен оқушылар венн диаграммасын жасайды. Алған білімдерін саралай отырып,талдау жасайды. “Араб сауаттылығы» стратегиясы бойынша тез ойланып бүгінгі сабаққа қатысты термин сөздерді табады.Мысалы: Кебүт,галепихра т.б.	Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	http://ikitap.kz/audiobook/5189-kerqula_atty_kendebaj/5189-kerqula_atty_kendebaj аудиокітап Алты томдық «

«Мені түсін» стратегиясы термин сөздердің мағынасын түсіндіріп, 3 тілде айту
«Саралап оқыту технологиясы» бойынша оқушыларды кескін картамен жұмыс жасауға үйрету
Мақсатым: «Карта және кескін карта –бұл географияның екінші тілі» картаны оқи білген оқушы ғана география пәнін меңгере алады.
Оқушылар өз бетімен кез келген географиялық нысандарды кескін картаға түсіруге,географиялық нысандардың орналасуын үйренеді

Жеке жұмыс

1 тапсырма: Берілген кескін картадан мемлекеттердің географиялық орнына қарай топтастыр:

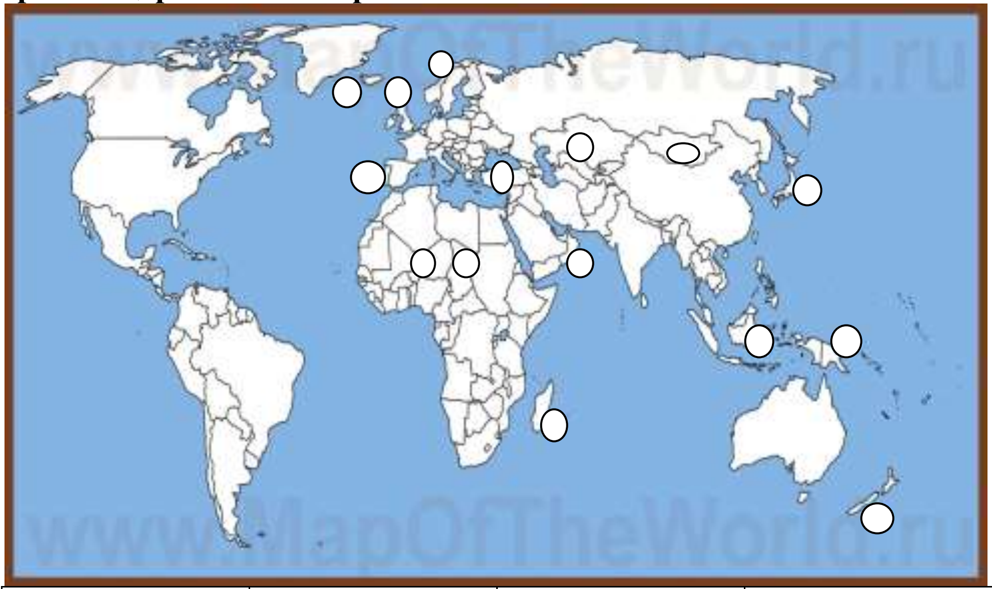

Аралда орналасқан мемлекеттер	Архипелагта орналасқан мемлекеттер	Түбекте орналасқан мемлекеттер	Мұхитқа шыға алмайтын мемлекеттер

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап

ҚБ «Бәрекелді, әттеген-ай»

Бағалау парақшасын толтырады.

ҚБ Бағдаршам

Бағалаукритерийлері	**Дескриптер**
1.Елдерді географиялық орнына байланысты анықтау 2. Картадан архипелаг елдерді анықтау 3.Түбектегі елдерді анықтау 4. Мұхитқа шыға алмайтын елдерді анықтау	1. Картадан дүниежүзі бойынша аралдардағы елдерді анықтайды. 2. Картадан дүниежүзі бойынша архипелагтағы елдерді анықтайды 3. Картадан дүниежүзі бойынша түбектегі елдерді анықтайды. 4. Картадан дүниежүзі бойынша мұхитқа шыға алмайтын елдерді анықтайды.

Жеке жұмысты барлық бала орындай алады.

Жұппен жұмыс
2 тапсырма. Төмендегі жоспар бойынша бір елдің географиялық орнын сипаттаңыз

Сипаттау жоспарының пунктері	Сипаттау
Ел атауы	
Астанасы	
Географиялық орналасу	
Шектесетін елдері	
Елдің с-о, б-ш қарай	

арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ұзындығы	
Орналасқан материгі	
Елдің шекарасындағы нысандар	
Географиялық орналасуына байланысты қорытынды	

Оқушылар атлас картаны жауып, осы елдерді шекарасымен бірге кескін картаға түсіреді. Елдердің атаулары жазылған болуы керек.
*Оқушылар қарама-қарсы отырған жұбымен карта ауысып, бір-бірін тексереді. Соңында сынып оқушыларының елдерді есте сақтаулары бойынша рейтинг шығады.

Өзара бағалау. Оқушы өзінің білімін анықтайды,қабілеті төмен оқушы барлық тапсырманы орындай алмайды.

Блумның қолдану
Топтық жұмыс
3 тапсырма. Екі мемлекетке салыстырмалы географиялық сипаттама беру жоспары:

Атауы		**Атауы**	
Астанасы		**Астанасы**	
Географиялық орны(қай материкте, қай бөлігінде)		**Географиялық орны(қай материкте, қай бөлігінде)**	
Шекараласатын мемлекеттер		**Шекараласатын мемлекеттер**	
Суға қатысты орналасуы		**Суға қатысты орналасуы**	

(айналасындағы мұхиттар,теңіздер, өзен-көлдер)		**(айналасындағы мұхиттар,теңіздер, өзен-көлдер)**	
Жер бедері (таулы,жазықты)		**Жер бедері (таулы,жазықты)**	
Қандай климаттық белдеуде орналасқан (t^o, мм)		**Қандай климаттық белдеуде орналасқан (t^o, мм)**	
Географиялық орны бойынша қолайлы жақтары (2 дәлел)		**Географиялық орны бойынша қолайлы жақтары (2 дәлел)**	
Географиялық орны бойынша қолайсыз жақтары (2 дәлел)		**Географиялық орны бойынша қолайсыз жақтары (2 дәлел)**	

Өзара бағалау.Бір-бірімен ой алмастырып, ой түйістіріп,өз шығармашылықтарын көрсете алады.Қабілеті жоғары оқушылар барлық тапсырманы орындайды

1-тапсырма.Топтық жұмыс.Топтың ережесін сақтау. . Дүниежүзінің саяси картасын пайдаланып, «Елдерді географиялық орнына байланысты жіктеу» кестесін толтырыңыз

Елдердің географиялық орны		
1 топ	**2 топ**	**3 топ**

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><th>Аралдық</th><th>Түбектік</th><th>Құрлықтық</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
2-тапсырма . Жұптық жұмыс
Ұсынылған номенклатура нысандарын (оқушы өз нұсқасын ұсынса да болады) саяси картадан көрсетіңіз.
<table>
<tr><th rowspan="2">Түбекте орналасқан елдер</th><th rowspan="2">Аралда орналасқан елдер</th><th rowspan="2">Архипелагта орналасқан елдер</th><th colspan="2">Құрлықтық</th></tr>
<tr><th>Мұхит (теңіз) жағалауында орналасқан елдер</th><th>Құрлықтың ішінде орналасқан елдер</th></tr>
<tr><td>1.Португалия
2. Тайланд
3. Сомали
4. Үндістан
5. Оман</td><td>1. Исландия
2. Шри-Ланка
3. Гаити
4. Кипр
5.Мадагаскар</td><td>1. Палау
2. Мальдив
3. Индонезия
4.Ұлыбритания
5. Жапония</td><td>1. ОАР
2.Қытай
3.Польша
4.Эквадор
5.Мексика</td><td>1.Қазақстан
2. Чехия
3. Боливия
4. Зимбабве
5.Ауғанстан</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
3- тапсырма. Жеке жұмыс. Деңгейлік тапсырмалар
Дүние жүзінің саяси картасын қолданып, жоғарыда көрсеткен елдерді (орталық, перифериялық (шеткі), ішкі, теңіз жағалауындағы елдер) кескін картаға түсіріңіз.
</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы</td>
<td>Бекіту тапсырмалары Блумның жинақтау</td>
<td>Бүгінгі сабақтан</td>
<td></td>
<td>Рефлексия</td>
</tr>
</table>

	Топтық жұмыс 1. Анд тауында орналасқан елдерді теріп жазыңдар. 2. Каспий жағалауындағы елдерді теріп жазыңдар. 3. Сахара шөлінде орналасқан елдерді теріп жазыңдар. 4. Арабия түбегіндегі елдерді теріп жазыңдар. **Әрбір топқа бүгінгі сабақта айтылған елдің біреуіне қатысты сол елдің символы болатын заттың макетін моделдеу.Бұнда Шульман ілімі бойынша оқушы ойланып,қолымен жасап, тілімен жеткізеді.** **IY. Қорытынды жасау** Үйге тапсырма: Кескін картаға саяси картаны түсіру Кері байланыс. Менің түсінгенім...... Маған түсінуге қиын болғаны.......... Менің ұсынысым..................... Кері байланыс сөйлемді аяқтау,оқушылардың жазғаны бойынша білім деңгейін білуге, келесі сабақты жоспарлау көмектеседі	түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		парағы

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	Дүниежүзі елдерінің географиялық жағдайы			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.6.1.2 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды			
Сабақтың мақсаты	Географиялық орны ұғымын түсінеді. Картаны қолдану арқылы кез-келген елдің географиялық орнына сипаттама бере алады.			
Бағалау критерииі	Мәтінмен жұмыс жасай отыра, елдердің географиялық орнын біледі. Картаны қолдану арқылы Қазақстанның географиялық төлқұжатын жасай алады Қазақстан Республикасының дүниежүзінің саяси картасындағы орнын көрсететін картосхемалар құрастыра алады			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	Амандасу. Топқа бөліну. Сабақтың тақырыбын, БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙІН таныстыру. **Қызығушылықты ояту:** /5 мин/ **Суреттер мен терминдерді сәйкестендіру:**	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	Қол шапалақ	Ұялы телефон Және интернет желілері Кітап

<table>
<tr>
<td></td>
<td>

<table>
<tr><td>Ел</td><td>физикалықгеографияменгеоморфологиялықтүсінікбойыншааумақтардыңіріаймақтықбөліктері, өзінетопқайталанбайтынжалпыламасипатыболатынаудандаудыңбөлігі.</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><td>Материкішілік елдер</td><td>толықтайқұрлықпенкоршалғаннемесе жағалаусызығы жабықтеңіздер бойын шаөтетінелдер</td></tr>
<tr><td>Аралдық елдер</td><td>Жан-жағы сумен қоршалған құрлықта тұратын елдер</td></tr>
<tr><td>Мұхит жағалаулық елдер</td><td>Мұхитпен еркін байланысып және мұхит суымен шайылып жатқан елдер</td></tr>
<tr><td>Түбектік елдер</td><td>Құрлықтың мұхитқа немесе теңізге сұғына еніп жатқан бөліктерінде орналасқан елдер</td></tr>
<tr><td>Архипелагтық елдер</td><td>Аралдар тобында орналасқан елдер</td></tr>
</table>
Өзін-өзі бағалау:
</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Ортасы</td>
<td>
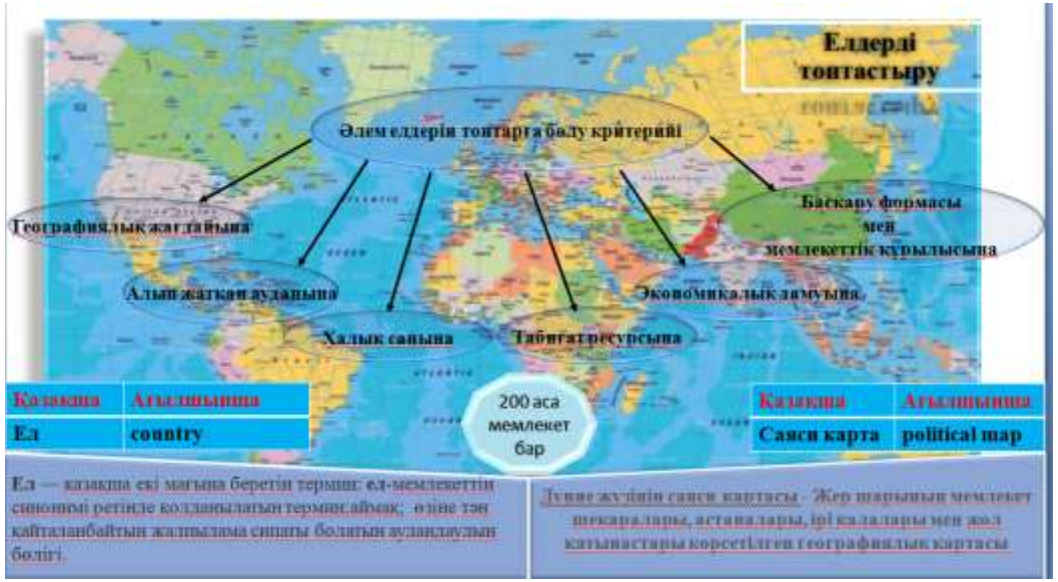

Қазіргі кезде дүние жүзінде 200-ден аса тәуелсіз ел бар. Елдердің
</td>
<td>Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды

Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой</td>
<td>Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау</td>
<td>Слайдар</td>
</tr>
</table>

қалыптасуы ұзақ таризи кезеңді қамтиды. Жер шарындағы елдердің шекаралары, мемлекеттік құрылымы дүние жүзінің саяси картасында бейнеленеді.

Дүние жүзі елдері көптеген белгілеріне қарай ажыратылады.Елдерді топтастырудың ең көп тараған түрі-жерінің ауданы мен халқының санына қарай топтастыру. Ауданы бойынша елдерді үлкен, ірі, кіші немесе шағын мемлекеттер тобына топтастырады. Жерінің ауданы жағынан **ең үлкен**7 ел бар, олардың әрқайсысының ауданы 3 млн км2-ден асады.Олар: Олардың жерлерін қосса, Жер шарындағы құрлықтың тең жартысын құрайдыБұл елдер бүкіл материкті(Аустралия)немесе оның тең жартысын (Канада) алып жатыр.

	Елдер	Ауданы(млн. шаршы. шақырым)
1.	Ресей	17,7
2.	Канада	9,9
3.	Кытай	9,6
4.	АҚШ	9,2
5.	Бразилия	8,5
6.	Австралия	7,7
7.	Үндістан	3,3

Ірі елдер: Ауданы 1 млн шаршы шақырымға тең:СуданАлжир,Ливия, ауданы 500 мың шақырымнан астам елдерге: Франция, Испания жатады. Сонымен қатар жері **өте шағын елдер** бар. Мысалы, Ватиканның ауданы-1 км2, ол Рим қаласының кішкене бөлігін қамтиды. Микромемлекеттер:

- Андорра
- Лихтенштейн
- Монако

өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі

Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады

ҚБ: «Баспалдақ» әдісі 1.Білімім төмен 2.Орташа

Ашық сұрап-жауаптар

	• Сан-Марино • Ватикан • Сингапур Елдерді географиялық орнының ерекшеліктеріне қарай да топтастырады. Оған байланысты материктің ішкі бөлігіндегі, теңіз жағалауындағы, түбектердегі, аралдардағығ архипелагтағы елдер болып бөлінеді. Дүние жүзінде теңізге тікелей шыға алмайтын 40-тан астам ел бар. - **Материкішілік елдер**-толықтай құрлықпен қоршалған немесе жағалау сызығы жабық теңіздер бойынша өтетін елдер. Мысалы: Қазақстан,Швейцария. - **Аралдық елдер**- жан-жағы сумен қоршалған құрлықта тұратын елдер.Мысалы: Мадагаскар,Индонезия - **Мұхит жағалаулық елдер**-мұхитпен еркін байланысып және мұхит суымен шайылып жатқан елдер.Мысалы:Канада,Россия, Панама. - **Түбектік елдер**-құрлықтың мұхитқа немесе теңізге сұғына еніп жатқан бөліктерінде орналасқан елдер. Мысалы:Испания,Италия,Индия. - **Архипелагтық елдер**- аралдар тобында орналасқан елдер. Тапсырма 1**.Топтық жұмыс:** Оқушылар материк ішілік, жағалаулық, түбектік, аралдық, архипелагтық және жер көлемі бойынша алып, ірі, орташа, шағын мемлекеттерді анықтайды, әрқайсысынан 5 елден табады. Мұғалім жетелеу сұрақтары арқылы елдің географиялық орнын анықтаудың жоспарымен таныстырады Тапсырма 2**Оқушылар өздерінің таңдаған елдерін жоспар бойынша географиялық орнын сипаттайды:** • ел атауы		**3.Орташадан жоғары 4. Жоғары** **ҚБ**: Мұғалім тарапынан жүретін бағалау «Ауызша мадақтау	

- экваторға қатысты орны
- бас меридианға қатысты орны
- қай материкте орналасқан
- физикалық географиялық орны
- (аралдық, жағалаулық, түбектік, архипелагтық)
- елдің шекарасындағы физикалық нысандарды

Тапсырма 3. Жұптық жұмыс : Қазақстан Республикасының дүниежүзінің саяси картасындағы орнын көрсететін картосхемалар құрастыру:

Критерийі:

1. *Қазақстан Республикасы орналасқан материкті айқындау*
2. *Қазақстан Республикасының географиялық орнын анықтау*
3. *Шекаралас елдерін көрсету*
4. *Экватор мен бастапқы меридианға қатысты орнын белгілеу*

II. Қазақстанның географиялық жағдайының артықшылығы мен кемшілігін түсіндіру, кемшіліктерін жою жөнінде идеяларымен бөлісу.

Бағалау:Жұпта жасыл және сары стикерлер арқылы бірін-бірі бағалау

Дифференциация:1. Ребусты шешіңіз:

(Перу)

(Польша)

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr>
<td>Сабақтыңсоңы</td>
<td>Екі түрлі түсініктеме күнделігі.
Оқушылардан дәптердің бетін (не таратылып берген парақты) ортасынан вертикаль сызықпен бөлу сұралады. Мәтінді оқу барысында олар:

<table>
<tr><th>Бөліктің оң жағына</th><th>Сол жағына</th></tr>
<tr><td>Мәтіндегі қатты әсер еткен тұстарды, үзінділерді жазады.</td><td>Сол әсер еткен үзінділер жайлы пікір жазады (нені еске түсіреді, себеп-салдары қандай, қандай сұрақ бар т.б.)</td></tr>
</table>
</td>
<td>Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.</td>
<td></td>
<td>Рефлексия парағы</td>
</tr>
</table>

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	Елдердің экономикалық географиялық жағдайы			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.6.1.3 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық-географиялық орнына байланысты топтастырады 7.6.1.4 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайын жоспар бойынша сипаттайды			
Сабақтың мақсаты	1.Экономикалық-географиялық жағдай ұғымына анықтама береді. 2. Елдердің экономикалық-географиялық жағдайын бағалау өлшемдерін түсінеді. 3.Елдердің экономикалық-географиялық ерекшеліктері бойынша қалай бөлінетініне баға бере алады.			
Бағалау критерииі	Білу және түсіну: Экономикалық-географиялық жағдай ұғымын біледі.Елдің экономикалық-географиялық жағдайын бағалайды. Қолдану: Н.Баранскийдің ғылымға қосқан үлестерін нақтылаумен толықтырды. Оқушылар ұсыным түрінде берілген мәтінге ұсыныстарын дәлелмен жазады. Талдау: Жағдайлардың мағынасын анықтайды, жағдайларды түсініп жазады, жағдайларды еске сақтайды			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	**Ұйымдастыру кезеңі:** Сәлемдесу оқушыларды түгендеу. ***Психологиялық ахуал туғызу.*** Оқушылар бір-біріне адамның жақсы қасиеттерін айтады. ***Топқа бөлу:*** Сандықтағы стикерлер арқылы 3 топқа бөлінеді. I топ: Транспорт II топ: Нарық	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап		http://bestreferat.kz/extra_rkd/show/59

<table>
<tr><td></td><td>III топ: Демография

Транспорт
Нарық
Демография

Үй тапсырмасы: (Т) + дұрыс және – бұрыс әдісі арқылы сұраймын:
1) Ел бұл мемлекет орналасқан белгілі бір шегарасы бар аумақ. +
2) Әр бір елдің өзінің географиялық жағдайы болмайды. -
4) Елдің   координаттар жүйесіндегі орналасуы математикалық-географиялық орналасу деп аталады. +
4) Басты белгілердің бірі- жер көлемі. +
5) Аумақ - барлық мемлекеттердің ең басты ресурсы. +
6) Алпауыт елдер (жер көлемі 1 млн км²-тан астам) -
7) Ұсақ мемлекеттер (1 мың км²-тан астам) -
<table>
<tr><td>Дескриптор:</td></tr>
<tr><td>Тақырып бойынша берілген сұрақтарға дұрыс жауап береді.</td></tr>
<tr><td>Дұрыс жауаптарды таңба арқылы белгілейді.</td></tr>
</table>
Смайлик арқылы бағалау</td><td>орындайды</td><td>«Кіру билеттері»</td><td></td></tr>
</table>

	өте жақсы жақсы қанағаттанарлық			
Ортасы	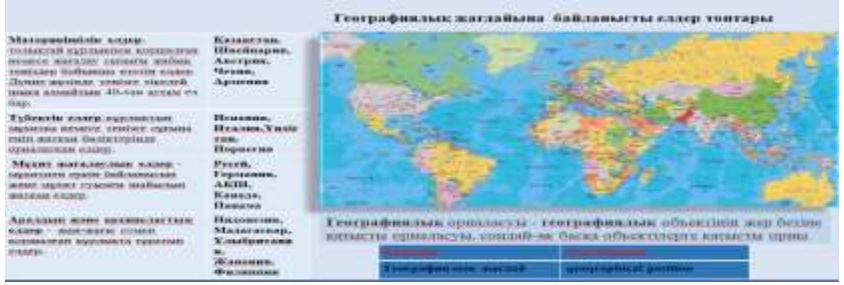 	Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі	Смаликтер арқылы ҚБ өзін өзі бағалау	1. Флипчарт, фломастер

<table>
<tr>
<td></td>
<td>

Оқушыларға топқа талқылауға арналған мәтін беріледі.
«Кезбе тілші» әдісі арқылы (Т) Топқа берілген тақырып бойынша дайындалып ерікті оқушыны басқа топқа сұхбаттасуға жібереді.
Соңында жиналған мәліметтермен өз тобының мүшелерімен бөліседі.
Тапсырма:
1.«Елдің экономикалық -географиялық жағдайы» ұғымын қалай түсінесіз?
2 .Елдің экономикалық –географиялық жағдайы уақыт өте келе өзгереді ме?
<table>
<tr><td>Дескриптор:</td></tr>
<tr><td>Тақырып бойынша берілген мәтінді оқып, түсінік қалыптастырады.</td></tr>
<tr><td>Берілен мәтіннен түсінген түсінігін бөліседі және топ мүшелерімен талқылайды.</td></tr>
</table>
Бағдаршам арқылы бағалау.
</td>
<td>Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды
Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады</td>
<td>ҚБ «Бәрекелді, әттеген-ай»

Бағалау парақшасын толтырады.</td>
<td></td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td></td>
<td>
Тапсырма: Суреттегі зерттеушінің қазақстанның экономикалық географиясына қосқан үлесін жазыңыз
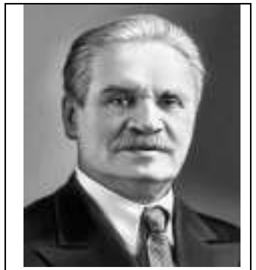
Н.Н. Баранский
____
____
____
____
____
<table>
<tr><td>Дескриптор:</td></tr>
<tr><td>Баранскийдің Қазақстанның экономикалық аудандарға бөлгенін айтады.</td></tr>
</table>
Смайлик арқылы бағалау
Тапсырма.«Шахмат» әдісі әр бір ұсынымға бір-екі ауыз сөзбен ойларыңды білдіріңдер.
Отбасының қолайлы өмір сүруіне қандай аудан таңдау тиімді?
<table>
<tr><td>«... мектеп жақын болса».</td><td>«...тұруға қауіпсіз емес аудан болуы тиіс».</td><td>«...бұл ауданда жарықпен, сумен проблема жоқ па екен»?</td><td>«...әдемі және басты-таза болса».</td></tr>
<tr><td>«...жақын манда бала -бақша бар ма»?</td><td colspan="2"> </td><td>«...дүкен, дәріхана, банкоматтар алыс болмаса»</td></tr>
</table>
</td>
<td></td>
<td>ҚБ
Бағдаршам</td>
<td></td>
</tr>
</table>

«...балаларды дамыту үшін қайда апаруға болады»?			«...тыныш ауданда, бірақ орталықтан қашық емес жерде тұрғым келеді».
«...жұмыстың қасында»?	«...бізге және бізден басқа аудандарға оңай жетуге бола ма»?	«...көршілер жақсы болса»?	«...ол жақта бәрі қымбат шығар».

Дескриптор:
Оқушылар ұсыным түрінде берілген мәтінге ұсыныстарын дәлелмен жазады.

Қ.Қ.Қ. әдісі арқылы бағалау

«Ақылдың алты қалпағы» әдісі. Бүгінгі тақырып бойынша әр топқа екі қалпақтан және мәтін беріледі. Әр қалпақ өзінің бағыты бойынша бүгінгі тақырыпты қорытындылайды және елдердің экономикалық-географиялық жағдайын жақсарту жолдарын ұсынады.

Қызыл қалпақ – Түйсік
Менің түйсіктік реакциям қандай?
Менің түйсігім маған не дейді.
Өз ойларыңды жазыңыз.

	Дескриптор: Қазақстанның дамыған елдердің қатарына қосылуына барлық мүмкіндіктер бар. **Сары қалпақ - Позитив** **Жағымды тұстары қандай болды?** **Оның артықшылығы қандай?** **Маған не ұнайды?** **Оң тармақтарын жазыңыз.** Дескриптор: Қазақстанның жер қойнауы табиғи ресурстарға бай және жерінің басым бөлігін жазықтықтар алып жатуы. **Жасыл қалпақ - Креатив** **Менде қандай идеялар бар?** **Қандай баламалы түрлерді ойлап таба аламын?** **Барлық жаңасын және қызықтысын жазыңыз.** Дескриптор: Қазақстанның экспорттайтын тауарларын шикізаттық бағыттан дайын өнім экспорттауға бағыттау.				

	 Ақ қалпақ - Фактілер **Менде қандай ақпарат бар?** **Маған қандай ақпарат алу қажет?** **Білетіңізді ғана жазыңыз.** Дескриптор: Қазақстанның экономикасы дамуда, экспорттық тауарлардың басым бөлігі шикізат болуы. Дескриптор: Қазақстанның тікелей ашық мұхитқа шыға алмауы, экономикасының шикізаттық болуы және оның әлемдік нарықта шикізат бағасына тәуелді болуы.			

Көк қалпақ - шолу
Мен не аштым?
Тағы не ашылған жоқ?
Мен оны қалай аша аламын?
Мен барлық қалпақты кие алдым ба? Жалпы түсінігіңізді жазыңыз.

Дескриптор:
Экспорттайтын тауарлардың өзіндік құнын төмендету үшін баламалы энергия көздерін дамыту.

«Бағдаршам» арқылы бағалау

«Екі жақты күнделік» әдісі арқылы

Тапсырма: Жағдайларды ретімен орналастырып кестені толтырыңыз.

Жағдайлар	Мағынасы
1.Транспорттық-географиялық жағдай	
2.Өнеркәсіптік-географиялық жағдай	
3.Агрогеографиялық жағдай	
4.Нарықтық жағдай	
5.Демографиялық жағдай	
6.Рекреациялық жағдай	

Дескриптор:

	Жағдайлардың мағынасын анықтайды Жағдайларды түсініп жазады Жағдайларды еске сақтайды «Екі жұлдыз бір тілек» арқылы бағалау			
Сабақтыңсоңы	**Кері байланыс.** **«Түйін сөз» стратегиясы** 1- қадам: 10 – ға шейін сандар қиындыларын әзірлеймін. 2- қадам: Оқушыларға бір санды таңдауға тиіс екенін түсіндіремін. 3- қадам: Оқушылардың сан мен олардың сабақ туралы ой – пікірлерін ұштастыра айтатынын түсіндіремін. 4 – қадам: Олар бүгінгі сабақта не түсінді? Бүгінгі сабақ қандай жаңалықтарға толы болды? Алдағы сабаққа ұсынысы қандай?Оқушылар осы сұрақтарға жауап береді. Мысалы, **Бір дегенім** – білім. Бүгін меннақыл сөздердің мағынасын ашып,орынды қолдануды білдім. **Екі дегенім**- ертеңге сенім.Осындай нақыл сөздер тұрғанда қазақтың баласы ұлттың тілін,дінін құрметтеп өтеді.Келесі сабақта нақыл сөздерден кітапша жасап әкелсек деген ұсынысым бар.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы

«Балдәурен» РОСО филиалы

География 7 сынып

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы	**Елдердің экономикалық географиялық жағдайы**			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.6.1.5 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайына баға береді 7.6.1.6 - қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық, экономикалық-географиялық жағдайын жақсарту жөнінде ұсыныс жасайды			
Сабақтың мақсаты	елдерді географиялық орнына байланысты топтастырады (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); . елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады; географиялық дереккөздермен (карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар) жұмыс істейді;			
Бағалау критерииі	Аумағы үлкен елдер, микромемлекеттер, Халқның саны көп елдер, Табиғи ресурстарға бай елдер, Табиғи ресурстарға кедей елдер, бір ұлтты елдер, Көпұлтты елдер, ЭГЖ түрлерін түсіндіреді. Картаны қолдану арқылы Қазақстанның географиялық төлқұжатын жасай алады			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Мұғалімнің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Басы	**Психологиялық ахуал қалыптастыру:** 3 минут **Ұшақтар» әдісі арқылы сұрақтарға жауап береді:** **(қағаздан жасалған ұшақтардың қанаттарында сұрақтар жазылып, сыныпқа ұшырылады, ұшақты оқушы)** Қызығушылықты ояту: (Сыныпты 3-топқ бөлемін) І.Сұрақтары: 1. Еліміз қай жылы тәуелсіздік алды? 1991ж	Оқушы өз жұбын табады Әдіс арқылы қайталау Сұрақ жауап орындайды	**Қалыптастыр ушы бағалау Кері байланыс**	Ұялы телефон Және интернет желілері Кітап

	2. Қазақстан Республикасының мемелекеттік туының авторы кім? Ш.Ниязбеков 3. 30 тамыз қандай мейрам? ҚР Конститутция күні 4. БҰҰ – ға ҚР қашан мүше болды? 1992ж 2 наурыз 5. Елтаңба авторы? Ш.Уалиханов пен Ж.Мәлібеков 6. Мемлекеттік әнұранның сөзін жазғандар Н.Нәжімеденов, Н.Ә.Назарбаев			
Ортасы	1-тапсырма: Төмендегі терминдерге түсінік беріңіз: 1. Орталық елдер .... 2. Перифириялық елдер.. 3. Шекаралық елдер.. 4. Транзиттік елдер.. 5. Жағалаулық елдер... 6. Ішкі елдер .... 2-тапсырма: Кескін картада орталық, перифириялық, шекаралық, транзиттік, жағалаулық және ішкі елдерді белгілеу.	Арнайы ресурстар арқылы жаңа тақырыпты талдайды Жұп бойынша Жеке, өзара тақырыпты түсінгендерін мұғалімге қол көтеру арқылы білдіреді Слайдта көрсетілген ресурстарды талқылайды	**Бағалау критерийлер** 1.Ертегідегі негізгі кейіпкерлердің портретін жинақтайды. 2.Кейіпкердің образына қызмет етіп тұрған маңызды әрекеттерін талдайды. 3.Жинақталған ақпараттар негізінде кейіпкер образына қатысты өз көзқарасын білдіреді **Дескрипторлар**	Ашық сұрап-жауаптар

	 І тапсырма. Оқушылардың алған білімдерін тексеру мақсатында сұрақ тапсырмалар беріледі. І топ сұрақтары. 1. Қазақстанның экономикалық географиялық жағдайына сипаттама бер. 2. Қазақстан шекарасының ұзындығы? 3. Экономикалық – географиялық тұрғыдан Қазақстанның артықшылықтарын ата. ІІ топ сұрақтары: 1. Қазақстанның ХХ ғасырдың бас кезіндегі экономикалық географиялық жағдайы қандай болды. 2. Қазақстан жер көлемі бойынша нешінші орында. 3. Физикалық – географиялық жағдайы бойынша Қазақстанның орналасқан жері қолайсыз? Себебі? **Топтық жұмыс « Картаның жұмбағы»** Географиялық орны континет ішінде ,түбек,аралда ,архипелагтарда орналасқан (3 елден) елдерді анықтап ,анықтамасын беріп , кескін картаға белгілеңдер . **1 топ**	Видеороликтан тақырыпқа сай берілген түсініктерді дамыту арқылы, мәтіндегі тапсырмаларды орындау барысында ой өрісін жетілдіру арқылы бәсекелеседі Слайдта берілген сұрақ жауапты орындайды Сұрақ жауап арқылы сұраққа жауап береді, логикалық ойлай білуі мен сыни көзқарасы таныта білу дағдылары қалыптасады	1.Әр оқушы ертегіден өзіне тиісті кейіпкерлердің портретіне қатысты сөз тіркестері мен сөйлемдерді анықтайды. 2.Әр оқушы кейіпкердің ең маңызды үш әрекетін анықтайды Бағалау парақшасын толтырады. **ҚБ**	

<table>
<tr>
<td></td>
<td>Аралдарда орналасқан елдер
деп..
(3 елден) елдерді кескін картаға белгілеңдер
2 топ
Түбектерде орналасқан елдер
деп.. (3 елден) елдерді кескін картаға белгілеңдер
3 топ
Географиялық жағдайы ішкі континеттік елдер деп
....
(3 елден) елдерді кескін картаға белгілеңдер

<table><tr><th>Критерий</th><th>Дескриптор</th></tr><tr><td>Географиялық жағдайына қарай жіктеп ,кескін картаға белгілеу</td><td>-картаны қолданып елдердің географиялық жағдайына қарай жіктейді.
географиялық орналасуына байланысты кескін картаға түсіреді.
-ішкі континеттік ,
-түбек,
-аралда ,
-архипелагтарда орналасқан</td></tr></table>
Бағалау: критерий бойынша ауызша топтар бірін-бірі бағалайды.</td>
<td></td>
<td>Бағдаршам</td>
<td></td>
</tr>
</table>

	Тапсырма 2. Жұптық жұмыс: **«Сөйлемді аяқта»** 1.Қазақстан (материкке қатысты)...орналасқан. Жер көлемі.. Жер көлемі жөнінен ол әлемде-............................орында 2.Қазақстанның астанасы.. Мемлекеттік шекарасының ұзындығы... 3.Қазақстанмен ең ұзақ шектесетін мемлекетінің атын жазып...түзу сызықпен,ал ең аз шектесетін мемлекеттің.. ирек сызықпен сызыңдар.			
Сабақтыңсоңы	Ойтолғаныс «3-2-1» Бүгінгі сабақтан алған 3 маңызды ақпарат; Бүгінгі сабақта қиындық тудырған 2 аспекті; Бүгінгі сабақта ұнаған 1 іс-әрекет Кері байланыс «3 минуттық үзіліс» «Екі жұлдыз, бір тілек» - Сабақ уақытында орындаған жұмыстарын бағалау үшін білім алушыларға дескрипторлар арқылы өзін-өзі бағалауды жүргізуді ұсынамын.	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.		Рефлексия парағы